

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔ เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(๑) กระทู้ถาม

(ไม่มี)

(๒) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ นั้น บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า ได้มีรัฐมนตรีลาออกบางตำแหน่ง สมควรแต่งตั้งรัฐมนตรีแทนตำแหน่งที่ว่างและเพิ่มเติมบางตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

นายดอน ปรมดีวินัย เป็นรองนายกรัฐมนตรี อีกตำแหน่งหนึ่ง

นายสุพัฒน์พงษ์ พันธ์มีเชาว์ เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

นายอนุชา นาคาศัย เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายปรีดี ดาวฉาย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม

นายสุชาติ ชมกลิ่น เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ที่ประชุมรับทราบ

ก่อนที่จะพิจารณาเรื่องตามระเบียบวาระ ประธานฯ ขอหารือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้นำเรื่องอื่น ๆ ลำดับที่ ๗.๒ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการลอบประทุษร้ายประชาชน ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการลอบประทุษร้ายประชาชน ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๖๐ วัน และประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น เนื่องจาก คณะกรรมการวิสามัญได้ร่วมกันพิจารณาญัตติ ทั้ง ๙ ฉบับ ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญจำนวนมากเพื่อนำไปประกอบการจัดทำรายงานคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้ว จึงขอขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๖๐ วัน ตามความในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

ที่ประชุมรับทราบ

๒.๒ รับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญ

รายงานศาลรัฐธรรมนูญที่มาของรายงาน กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า "เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า" ซึ่งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดทำเป็น "รายงานประจำปี ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญ" เพื่อเสนอผลการปฏิบัติงานและรายงานการสอบบัญชีในรอบปีดังกล่าว สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีและรายงานผลด้านการบริหารจัดการงบประมาณของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี รวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับทราบเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ภารกิจและการดำเนินงานเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญและคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในทุก ๆ ด้านอีกด้วย

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การใช้งบประมาณสำหรับการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ไม่สนองตอบต่อกลยุทธ์ที่ ๔.๒ ในการพัฒนางานเครือข่ายด้านประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมประชาชนทุกระดับทุกพื้นที่ นอกจากนี้ วิทยากรและนักวิชาการที่ได้รับเชิญมาให้ความรู้ด้านกฎหมายกับประชาชนยังเป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกับรัฐบาล หากจะให้ความรู้ด้านกฎหมายอย่างกว้างขวาง สามารถใช้ช่องทางอื่นที่ใช้งบประมาณน้อยกว่าแต่ได้ผลในวงกว้างมากกว่า อาทิ การเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ และขอเสนอให้มีการแสดงผลสัมฤทธิ์

และความคุ้มค่าของหลักสูตรเพิ่มเติมมาในรายงาน ขณะที่รายงานของศาลรัฐธรรมนูญได้รายงานว่า สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา ได้มีงานวิจัยแล้วหรือไม่ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีการศึกษาว่ามาตราใดที่ต้องมีการแก้ไข อีกทั้งได้มีคำตอบแทนพิเศษอื่นใดในศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ สำหรับข้อสังเกตการจัดหลักสูตรของศาลรัฐธรรมนูญ ในทางปฏิบัติควรใช้เงินอย่างคุ้มค่า ไม่ควรทำหลักสูตรที่มีค่าเล่าเรียนสูง อีกทั้งเป็นการสร้างเครือข่าย อาทิ หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตยที่มีมาตั้งแต่ ๒๕๕๖ ซึ่งหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่แพงมาก ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่ศาลรัฐธรรมนูญจะเรียกความศรัทธาจากประชาชน กลับคืนมาด้วยการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ต้องรับใช้ประชาชนเพื่อรักษาความสมดุลของระบบการเมือง

นายชวนะ ไตรมาศ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตอบชี้แจงในประเด็น ข้อสงสัยต่อการใช้งบประมาณสำหรับการศึกษาดูงานในต่างประเทศนั้น ไม่ตรงกับค่าใช้จ่ายจริง สำหรับการอบรมตลอดหลักสูตรนั้นเพียง ๑.๒ แสนบาท และวิทยากรส่วนใหญ่เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งเป็นวิทยากรโดยตำแหน่ง เป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เป็นที่ยอมรับ ยืนยันว่าเป็นการใช้งบประมาณที่ประหยัด คุ้มค่า วิทยากรและนักวิชาการที่ได้รับเชิญมาให้ความรู้มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกับรัฐบาลนั้น ศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้ใช้เกณฑ์ดังกล่าวนำมาพิจารณาคัดเลือกวิทยากรตามที่สมาชิกฯ ตั้งข้อสังเกต วิทยากรที่ได้รับเชิญส่วนใหญ่เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรและเป็นตัวแทนขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม และกระบวนการทางการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไป โดยพิจารณาจากผลงานทางด้านวิชาการ ความรู้เฉพาะทางในเรื่องนั้น ๆ เป็นสำคัญ โดยไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะเลือกวิทยากรมาแสดงทัศนะใด ๆ ทางการเมืองเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด วิทยากรทุกท่านมีจุดยืนทางวิชาการและมีเกียรติภูมิในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงประโยชน์ในการให้ความรู้ต่อผู้เข้ารับการอบรมและการขยายผลในการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในกิจการด้านคดีและการบริการ ๓ ประการ คือ การสร้างความมั่นคงทางด้านนิติธรรม การรักษาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น หลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาทางวิชาการ และวิทยากร ถูกยึดโยงกับรัฐธรรมนูญ ภารกิจของศาล และประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการใช้งบประมาณที่คุ้มค่าเหมาะสม และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ดำเนินการต่อไป ส่วนการที่สมาชิกฯ ตั้งข้อสังเกตว่าศาลรัฐธรรมนูญอยู่เหนือการตรวจสอบนั้น ความเป็นจริงทุกองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐอยู่ภายใต้กฎหมายทั้งสิ้น โดยมีวิธีการตรวจสอบตามกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญโดยให้สิทธิกับคู่กรณีอย่างเปิดเผยตามมาตรฐานสากล ซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กระบวนการทางสังคม การเมืองเป็นกระบวนการตามกระแส ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่มีส่วนในการสร้างเสริม หรือทำให้กระบวนการเหล่านั้นเป็นคุณหรือโทษกับใครอย่างแน่นอน ศาลเป็นเพียงผู้ควบคุมกติกาและกฎระเบียบให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น ขอให้สมาชิกฯ สบายใจว่าสิ่งที่ท่านสงสัยในความเป็นจริงนั้นเป็นคนละมุมกัน สำหรับประเด็นข้อเสนอแนะให้ดำเนินการเรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบหากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ศาลรัฐธรรมนูญเพียงแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ คำวินิจฉัยไม่ได้มีผลร้ายต่อสังคมหรือประชาชนแต่ประการใด แต่เป็นการดำรงรักษาไว้ซึ่งหลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลักนิติธรรมของบ้านเมือง ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่วนประเด็นสถานการณ์

บ้านเมืองในปัจจุบัน ที่มีความเห็นที่แตกต่างอันนำมาซึ่งความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศนั้น ในระบอบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพตามกรอบของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม การใดที่เป็นปัญหาพิพาทที่เข้าไปในขอบเขตที่ศาลพิจารณาให้เป็นข้อยุติ มีช่องทางที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญในมาตรา ๔๙ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่รับปัญหามาวินิจฉัย แต่ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนได้เสียกับปัญหานั้น ๆ ได้ ขอขอบคุณที่สมาชิกฯ เล็งเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทเหล่านี้ได้ สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนใหญ่จะให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน เพื่อรอความชัดเจนซึ่งได้มีการปฏิบัติเช่นนี้อยู่หลายองค์กร

นางสาวสิริยา หอมสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ตอบชี้แจงว่า ในเรื่องของการขายสินทรัพย์ ซึ่งเป็นรายได้จากการขายรถประจำตำแหน่งและรถยนต์ส่วนบุคคลกลางของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒ คัน และครุภัณฑ์จากสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่เสื่อมสภาพและหมดความจำเป็น จำนวน ๑๐๐ กว่ารายการ โดยเป็นการขายทอดตลาดซึ่งเป็นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๕ หลังจากตรวจสอบแล้ว พัสตุใดหมดความจำเป็นหรือหากใช้ในหน่วยงานของรัฐต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่เสนอรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) ขายให้ดำเนินการขายโดยวิธีทอดตลาดก่อน แต่ถ้าขายโดยวิธีทอดตลาดแล้วไม่ได้ผลดีให้นำวิธีที่กำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้ (ก) การขายพัสดุนั้นซึ่งมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จะขายโดยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยการเจรจาตกลงราคากันโดยไม่ต้องทอดตลาดก่อนก็ได้ (ข) การขายให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ขายโดยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยการเจรจาตกลงราคากัน (ค) การขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่หน่วยงานของรัฐมอบให้ไว้ใช้งานในหน้าที่ เมื่อบุคคลดังกล่าวพ้นจากหน้าที่หรืออุปกรณ์ดังกล่าวพ้นระยะเวลาการใช้งานแล้วให้ขายให้แก่บุคคลดังกล่าวโดยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยการเจรจาตกลงราคากัน การขายโดยวิธีทอดตลาดให้ถือปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการประเมินราคาทรัพย์สินก่อนการประกาศขายทอดตลาด กรณีที่เป็นพัสดุนั้นที่มีการจำหน่ายเป็นการทั่วไปให้พิจารณาราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดหรือราคาท้องถื่นของสภาพปัจจุบันของพัสดุนั้น ณ เวลาที่จะทำการขาย และควรมีการเปรียบเทียบราคาตามความเหมาะสม กรณีที่เป็นพัสดุนั้นไม่มีการจำหน่ายทั่วไป ให้พิจารณาราคาตามลักษณะ ประเภท ชนิดของพัสดุ และอายุการใช้งานรวมทั้งสภาพและสถานที่ตั้งของพัสดุนั้น ทั้งนี้ ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ความเห็นชอบราคาประเมินดังกล่าวโดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐด้วย

ที่ประชุมรับทราบ

(๓) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๐ วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓

ที่ประชุมรับรองรายการประชุม

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ของคนในชาติ ซึ่งคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ของคนในชาติ ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบและความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบันปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ รวมระยะเวลากว่า ๑๖ ปี ที่ประเทศไทยมีปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและอุดมการณ์ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการต่อต้านรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ คัดค้านการดำเนินนโยบายในแต่ละช่วงนั้น ได้นำสังคมไทยไปสู่การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน นำไปสู่การสูญเสียอย่างประมาณค่ามิได้ต่อสังคมไทยและประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน นอกจากความรุนแรงจะทำให้เกิดการสูญเสียทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมา ยังส่งผลกระทบต่อไปถึงด้านการบริหารระบบของรัฐ ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสถานการณ์ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำในปี ๒๕๖๓ โดยมีสาเหตุอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ระบาดไปทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวได้รับผลกระทบทุกภาคส่วนรวมถึงประเทศไทย ด้วยเหตุปัจจัยทั้งหมดทำให้คนในชาติเกิดความอ่อนแอในด้านสังคมวัฒนธรรมและบั่นทอนความมั่นคงของมนุษย์ หากความขัดแย้งดังกล่าวยังคงดำเนินต่อไป โดยไม่มีการคลี่คลายปัญหาที่มีอยู่เดิม และการแสวงหาทางออกที่เป็นรูปธรรมร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเป็นไปได้สูงว่าสังคมไทยจะมีอาก้าวพ้นวังวนของปัญหาเดิมได้ รวมทั้ง คงมีอาจฟื้นฟูเสถียรภาพและศักยภาพในการพัฒนาที่มีอยู่ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อเสนอของคณะกรรมการ

จากการศึกษาและดำเนินการของคณะกรรมการการศึกษาการปฏิรูปกฎหมาย ทบทวน และแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งข้อสังเกตอันเป็นปัจจัยและหลักการสร้างความปรองดอง และความสมานฉันท์ของคนในชาติ เพื่อให้ทางรัฐบาลนำไปพิจารณา ประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนและการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เสนอให้ฝ่ายรัฐบาลและทุกภาคส่วนร่วมกันจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เพื่อแทนที่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ถูกออกแบบและวางกติกาไว้เพื่อการสืบทอดอำนาจ และการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ให้ตรงกับข้อเรียกร้องของประชาชนทั่วไป และนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่กำลังเคลื่อนไหวในปัจจุบัน

๒. การนิรโทษกรรม ถือเป็นกระบวนการเร่งรัดนำไปสู่การปรองดองและสมานฉันท์ได้ โดยทุกฝ่ายล้วนผ่านเหตุการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมืองมากมาย ถูกดำเนินคดีทางการเมือง ถูกตัดสินคดีให้ติดคุก สูญเสียเวลาและทรัพย์สิน ได้รับผลกระทบถึงครอบครัว จนถึงที่สุดแล้วทุกฝ่ายต่างต้องการให้

ประเทศได้ก้าวผ่านความขัดแย้งครั้งนี้ไปสู่การปรองดองทั้งสิ้น การนิรโทษกรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ที่ผ่านมามีอำนาจที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและใช้อำนาจที่ผิดกฎหมาย เมื่อเปลี่ยนแปลงสำเร็จจะนิรโทษกรรมตนเองและพวกพ้องทุกครั้ง แต่การนิรโทษกรรมนั้นมิได้ครอบคลุมถึงประชาชนผู้มีความเห็นต่างทางการเมือง ถ้าได้ดำเนินการนิรโทษกรรมผู้มีความเห็นต่างทางการเมืองก็จะเป็นทางออกในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์

๓. กระบวนการยุติธรรมจากสภาพความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ผสมกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพและไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม เป็นสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่นำมาสู่ความรุนแรงและการกระทำความผิดกฎหมายอาญาของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้กระทำความผิดมีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองต้องให้ความยุติธรรม (Justice) ในทางกฎหมายกับทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม ยึดโยงกับประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์

๔. การรักษาบรรยากาศของการปรองดอง สมานฉันท์ทุกฝ่ายในสังคมจะต้องร่วมมือกันบริหารความขัดแย้งให้อยู่ในกรอบสันติวิธี เคารพความเห็นต่าง และไม่ใช้ความรุนแรง ตระหนักถึงผลกระทบและความรุนแรงที่เคยเกิดขึ้นในอดีตอันเป็นการนำไปสู่ความเสียหายของประเทศชาติ การยุติการกระทำที่จะนำไปสู่การสร้างความขัดแย้ง และทำความเข้าใจความจริงซึ่งเป็นสาเหตุที่นำมาสู่ความขัดแย้ง จะทำให้สังคมไทยสามารถก้าวไปสู่ความปรองดองอย่างยั่งยืน

๕. ข้อสังเกตเกี่ยวกับสื่อ สื่อต้องไม่นำเสนอข้อมูลและถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังหรือช่วยยื้อให้ใช้ความรุนแรงต่อคู่ขัดแย้ง รวมทั้งไม่นำเสนอภาพความรุนแรงในลักษณะที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดาในสังคมไทย สื่อจึงควรคำนึงถึงผลกระทบและความเหมาะสมของสิ่งที่นำเสนอต่อสังคมด้วย

๖. ข้อสังเกตด้านการเยียวยา การชดเชยเยียวยาและฟื้นฟูเหยื่อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทุกฝ่าย และคืนความเป็นธรรมให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำที่ขัดต่อหลักนิติธรรม เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการลดความขัดแย้ง

๗. การแสดงความรับผิดชอบด้วยการขอโทษเนื่องจากรัฐมีความบกพร่องและขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองให้ดำเนินไปตามครรลองของสันติวิธี จนเกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และความรู้สึกของประชาชนอย่างมาก รวมทั้งขาดการแสดงความเจตจำนงที่จะประกันความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความพยายามอย่างสุดความสามารถที่จะระมัดระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงและเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น มีการสร้างแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบทางการเมืองให้เกิดขึ้นในสังคม จึงต้องให้ทุกฝ่ายตระหนักว่าการยอมรับผิดชอบ และการขอโทษเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นที่จะนำไปสู่ความปรองดองในชาติ

๘. ข้อสังเกตเกี่ยวกับกองทัพ การแทรกแซงทางการเมืองของกองทัพโดยเฉพาะการรัฐประหาร ส่งผลให้สังคมไทยขาดโอกาสเรียนรู้ที่จะจัดการวิกฤตการณ์ทางการเมืองตามครรลองแห่งระบอบประชาธิปไตย และสร้างความไม่พอใจแก่กลุ่มคนที่เห็นว่าอำนาจธิปไตย สิทธิ และผลประโยชน์ของตนถูกคุกคามจากการรัฐประหาร โคนล้มรัฐบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามระบอบ

ประชาธิปไตย กองทัพมีอาวุธ มีกองกำลังทหาร มีบทบาทและอิทธิพลในการตัดสินใจล้มระบอบประชาธิปไตย ทำให้ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นมีความสลับซับซ้อน และลุกลามบานปลายยิ่งขึ้น ดังนั้น กองทัพควรทำภารกิจของกองทัพ ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายวงวนการรัฐประหาร หรือการแทรกแซงทางการเมืองอย่างเคร่งครัดไม่ว่าในทางใด

๙. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการชุมนุมและสิทธิผู้ชุมนุมจากสถานการณ์ในปัจจุบัน มีประชาชนส่วนมากที่ต้องการแสดงออกในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยเฉพาะการชุมนุมของ คนรุ่นใหม่ กลุ่มนักเรียนกรรงที่เป็นเยาวชนของชาติ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องเข้าใจตรงกันว่า เสรีภาพในการชุมนุมเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและเป็นสิทธิทางการเมืองที่ต้องได้รับการรับรองและคุ้มครองจากรัฐ

สมาชิกฯ อภิปรายว่า การเสนอแนวทางการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ในเวลานี้ถือว่าถูกจังหวะ ก่อนที่ความขัดแย้งใหม่จะเกิดขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยเกิดความขัดแย้งใหญ่ ๆ ขึ้น หลายต่อหลายครั้ง ที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติและชีวิตของคนในประเทศ รวมถึงระบบเศรษฐกิจ มหาศาล และตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน เกิดความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคมมาอย่างยาวนาน แม้สถานการณ์ภายนอกอาจจะดูทุเลาลง แต่ยังมีคามซึมลึกอยู่ในความคิด มีการแบ่งแยกของคนเสื้อเหลือง เสื้อแดง อย่างชัดเจน ในสถานการณ์ตอนนั้นได้มีการพูดคุยของแกนนำทั้ง ๒ ฝ่าย ซึ่งตนก็อยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย ทุกฝ่ายเห็นด้วยกับการออกพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมคดีทางการเมือง เพราะจะสามารถสร้างความสมานฉันท์ในบ้านเมืองได้ แต่มีข้อยกเว้นอยู่ ๓ ข้อ คือ ๑. ยกเว้นคดีตามมาตรา ๑๑๒ ๒. ยกเว้นคดีอาญา โดยเนื้อแท้ อาทิ การยิงประชาชน ทหาร ตำรวจเสียชีวิต และ ๓. ไม่นิรโทษกรรมคดีคอร์รัปชัน แต่สุดท้ายเรื่องนี้ก็ถูกตีตกไป สำหรับรายงานของคณะกรรมการเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่สาเหตุที่ประเทศไทย ยังติดปัญหาความขัดแย้ง ประกอบด้วย ๔ สาเหตุ คือ ๑. ความยุติธรรมไม่ยุติธรรม ความยุติธรรมมีหลากหลาย มาตรฐาน คนมีอำนาจจะไม่ค่อยผิด คนจนผิดเสมอ บังคับใช้กฎหมายอย่างประสิทธิภาพเสมอ แต่คนที่อยู่กับ คนมีอำนาจจะรอดและพ้นผิดเสมอ ความยุติธรรมจึงต้องปรับปรุงให้มีความยึดโยงกับประชาชน เพราะประชาชนคือชาติ ชาติคือประชาชน อำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจฝ่ายบริหารมีการตรวจสอบถ่วงดุลกัน ตลอด แต่อำนาจตุลาการไม่เคยมีการตรวจสอบ สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำต่อการพิจารณาคดีต่าง ๆ ในสังคม และความลึกลับในการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ๒. ทหารต้องไปทำหน้าที่ของตัวเอง เลิกมายุ่ง เกี่ยวกับการเมือง ธุรกิจของทหารควรยุติ จึงจะสามารถแก้ปัญหาด้านโครงสร้างได้ ๓. อย่าให้เกิดความเหลื่อมล้ำในทุนผูกขาด การจัดสรรงบประมาณต้องลงมาสู่ประชาชนอย่างแท้จริง เศรษฐกิจจะได้หมุนเวียน ๔. ต้องการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง กระจายงบประมาณลงไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง แต่ต้องมีการตรวจสอบ อย่างเข้มข้น

นายชวลิต วิชยสุทธิ์ รองประธานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน คนที่หนึ่ง ตอบชี้แจงว่า งานของคณะกรรมการ ได้เสร็จสิ้นตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำหรับเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นประเด็นที่คณะกรรมการวิสามัญได้ให้ความเห็นชอบ หรือรัฐบาลมีส่วนที่จะรับเรื่องนี้ไว้ งานของคณะกรรมการไม่ได้ทำประโยชน์เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยมองถึงภาพรวมของประเทศ ส่วนการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญที่ร่างใหม่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน โดยมี ส.ส.ร.ซึ่งมาจากประชาชน แล้วก็ทำประชามติ

ในส่วนของสิทธิของผู้ชุมนุมเขียนไว้ตั้งแต่ไม่มีการชุมนุมของนักศึกษา การใช้เสรีภาพของผู้ชุมนุมจะไม่ใช่ว่า
กระทำได้โดยไม่มีขอบเขตจำกัด จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หมายความว่า ถ้าผู้ชุมนุม
กระทำผิด ฝ่ายอำนาจรัฐสามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย หากประชาชนมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายจะทำให้
ประเทศชาติเกิดปัญหาอย่างแน่นอน

จากนั้นสมาชิกฯ ได้อภิปรายเป็นเวลาพอสมควร ประธานฯ จึงสั่งปิดการประชุม
เวลา ๑๗.๓๗ นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา ๑๗.๓๗ นาฬิกา
